

مهندسی پلیمر

گرایش صنایع پلیمر

پلیمرها کاربرد وسیعی در صنایع دارند و به همین دلیل، رشته‌ی صنایع پلیمر که به تولید مواد پلیمری از قبیل پلاستیک، لاستیک، الیاف صنعتی، زین و مواد صنعتی دیگر می‌پردازد، اهمیت فوق العاده‌ای دارد. هدف رشته‌ی مهندسی صنایع پلیمر، تولید همه‌ی محصولات پلیمری از قبیل لاستیک، پلاستیک، الاستومر، زین و سایر مواد سورد نیاز صنعت است.

البته پلیمرها کاربرد پزشکی نیز دارند، مثل‌اگر کسکک زانو یک نفر انسیب بینند و ترمم آن امکان بذیر نباشد، شبهی به همان کشکک زانو را با مواد پلیمری درست می‌کنند و روی قرار می‌دهند با دندان مصنوعی و لنزهای چشمی، همه از مواد پلیمری ساخته می‌شوند که به این مواد پلیمری، «پلیمرهای زیستی» می‌گویند.

رشته‌ی مهندسی صنایع پلیمر، شناخت، طراحی، فرمولاسیون، آنالیز و بررسی خواص فیزیکی و مکانیکی سه ماده‌ی عمده است که عبارات‌اند از: لاستیک، پلاستیک و کامپوزیت، یعنی در این رشته هرچه به این مواد مربوط است، بررسی می‌شود.

رشته‌ی مهندسی پلیمر نسبت به رشته‌های مهندسی دیگر، تقریباً جوان است و شکوفایی آن از زمان جنگ جهانی دوم آغاز شده است؛ اما به دلیل کاربرد روزافزون پلیمر در صنایع مختلف، این رشته به سرعت رشد کرده و امروزه از رشته‌های مهم کشورهای صنعتی پیشرفته است.

پلیمرها به دسته‌ی طبیعی و مصنوعی تقسیم می‌شوند. پلیمرهای طبیعی، موادی مانند ترکیب‌های سلولزی، جوب، کاغذ و پشم هستند که انسان از میان‌های پیش آن‌ها را می‌شناخته و هنوز هم این دسته از پلیمرها در دنیا بسیار مهمن و بالارزش هستند؛ اما پلیمرهای مصنوعی در دوران جنگ جهانی دوم مورد توجه قرار گرفتند، زیرا در این زمان، دانشمندان به این نتیجه رسیدند که از مواد نفتی می‌توان مواد پلیمری مصنوعی ساخت و این مواد کاربردهای مختلفی خواهد داشت.

بنابراین مهندسی پلیمر با ساخت پلیمرهای مصنوعی توسط محققان شکوفا شد و اکنون تنها با گذشت چند دهه از آن دوران، این رشته به حدی رشد کرده است که پیشرفت تکنولوژی، ارتقای تئاتریکی با طراحی و ساخت مواد پلیمری دارد.

بسیار توجه به این که کشور ما نیز از جمله کشورهای است که در زمینه‌ی کشاورزی و منابع نفتی (صنایع شیمیایی) از استعداد بالقوه‌ی خوبی برخوردار است و مواد پلیمری نیز در دو زمینه‌ی ذکر شده، نقش کلیدی دارند، از ۲۰ سال پیش مهندسی پلیمر در ایران مورد توجه قرار گرفت. البته در آغاز، این رشته به عنوان یکی از گرایش‌های رشته‌ی مهندسی شیمی مطرح بود اما در سال ۱۹۶۲، رشته‌ی مهندسی پلیمر به دو گرایش صنایع پلیمر و تکنولوژی و علوم رنگ بهطور مستقل اقدام به پذیرش دانشجو کرد.